

ARCHIV MĚSTA ÚSTÍ NAD LABEM

ARCHIV OBCE KNÍNICE

(1790) 1880 – 1938

Inventář číslo AP 279

NAD 420

Vlastník fondu: ČR – Státní oblastní archiv v Litoměřicích

Věra Hladíková

Ústí nad Labem 2017

Schvalovací doložka

Schvaluji níže uvedený inventář: AP 279.
Ústí nad Labem, dne 1. února 2017

PhDr. Vladimír Kaiser
ředitel Archivu města Ústí nad Labem

Archiv obce Knínice

Časový rozsah: (1790) 1880 – 1938

Inventární jednotky: 15

Evidenční jednotky: 4 knihy, 1 karton

Rozsah: 0, 22 bm

Stav ke dni: 4. 1. 2017

Fond upořádal: PhDr. Věra Hladíková

Inventář schválil: PhDr. Vladimír Kaiser

Počet stran: 8

Úvod

I. Vývoj organizace úřadu

Obec Knínice, německy Kninitz, o rozloze 502 ha, leží na úbočí Nakléřovské výšiny ve východní části Podkrušnohoří (nejvýše položený dům stojí ve 520,9 m n. m a dolní část obce sahá do 436,9 m n. m).

Obecní úřad v Knínicích vznikl v roce 1850 na základě prozatímního obecního zřízení z roku 1849. Spadal do politického okresu Ústí nad Labem a soudního okresu Chabařovice. Před rokem 1850 bývala ves součástí alodiálního panství Všebořice, které přešlo v roce 1811 do držení rodiny Ledeburů. Obecní úřad zde fungoval do května roku 1945, kdy byl nahrazen místní správní komisí. V čele obce v roce 1850 stál obecní výbor. Ten volil ze svého středu obecní představenstvo, v čele s obecným představeným – starostou, jenž fungoval jako výkonný orgán a prováděl usnesení obecního výboru. Obecními představenými se stali Emanuel Wagner 1852 – 1874, Wenzel Paul 1874 – 1877, Franz Paul 1877 – 1889, Josef Tieze 1889 – 1894, Anton Eckelt 1895 – 1900, Franz Schütze 1901 – 1904, Wilhelm Stürm 1904 – 1907, Adolf Tietze 1907 – 1910, Franz Wolf 1910 – 1919.

Po roce 1918 dosavadní systém zůstal zachován, důsledně se začal užívat, někde i dříve, výraz obecní zastupitelstvo místo obecní výbor, rovněž tak představenstvo je nahrazeno výrazem obecní rada a skládá se z radních. I tyto starosty známe: Franz Hamprecht 1919 – 1921, Anton Ritschel 1921 – 1928, Albin Kühnel 1928 – 1932, Franz Wolf 1932 – 1938. Okupace pohraničí přinesla ve správě obce zásadní změnu, došlo k postátnění samosprávy jmenováním starosty a jeho dvou zástupců, tzv. přidělců, úřadem říšského landráta. Veškerá moc přešla na říšskou správu. Celé území se stalo říšskou župou sudetskou (Reichsgau Sudetenland) s novým systémem úřadů, a s důsledným uplatněním tzv. vůdcovského principu. Starosta mohl vztáhnout každou záležitost na sebe, radní netvořili žádné kolegium a nedělali společná rozhodnutí, fungovali jen jako starostovi poradci. Navíc k obecní správě patřil zmocněnec NSDAP, zajišťující soulad obecní správy s programem nacistické strany. Od října 1938 byl starostou obce jmenován Josef Löbel.

Podhorská poloha obce určovala základní zdroj obživy obyvatelstva, zemědělství a pár drobných živnostníků, truhláři, hostinští, kovář a švec. Drobná pole přinášela žito, oves, brambory, len a zelí, doplněná chovem dobytka. V domácnostech se též vedlo předení a tkalcovství. V polovině 17. století zde žilo 14 rodin rolníků, 9 malých rolníků a 3 domkaři. V roce 1886 žije v obci 266 lidí ve 47 domech. Kupodivu později nikdy obec nedosáhla vyššího osídlení, i ve 20. století počet obyvatel nepřesáhl počet 228 (1930, s výjimkou prosince 1945 – 289, kdy nedošlo ještě úplně k odsunu všech Němců a přišli již noví osídlenci z Čech), v letech 1921 – 1930 s minimem osob české národnosti, 2, 9. Počet domů nepřekročil stav z roku 1869 – 47.

O svou samostatnost obec přišla v roce 1950 a dále již fungovala jen jako osada a nakonec místní část (od r. 1998 obce Libouchec).

II. Vývoj a dějiny fondu

Fond vznikl z činnosti Obecního úřadu v Knínicích. Původně byl uložen na obecním úřadě, po roce 1945 v budově Místního národního výboru v Knínicích. Do okresního archivu byla převezena v roce 1964 jedna archiválie, pamětní kniha obce z let 1920 – 1936, č. přír. 299. Spolu s dodatkem vřmutých ze spisů okolních MNV byl fond uspořádán V. Kaiserem v roce

2004 v inventárním soupisu. V rámci reinventarizace fondů obecních úřadů byl fond v roce 2017 doplněn o další archiválie (stavební spisy domů, parcelní protokol, některé jednotliviny), vzniklé z činnosti Obecního úřadu v Knínicích, archivované však mylně v Archivu obce Chuderov. Reinventarizaci provedla a úvod k inventáři napsala V. Hladíková v roce 2016.

III. Archivní charakteristika fondu

Časový rozsah: 1880 (1809) – 1938 Časový přesah patří pouze jedné kvitanci.

Zachovalost a skartace: Spisy skartovány nebyly, dochovalo se pouze torzo úřední agendy.

Archivní struktura: fond je uspořádán podle Metodického návodu na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce č.: AS/1-284/00 v následujícím systému:

A. Předchůdci obecní samosprávy do roku 1850

B. Obecní úřad 1880 (1809) – 1938

Úřední knihy

Knihy všeobecné správy obce

Pamětní knihy

Knihy správy obecního majetku

Knihy evidence obecního majetku

Knihy evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech

Knihy evidence neaktivního mužstva, dovolenců a záložníků

Spisy

Správa obecního majetku

Obecní pozemky

Rozpočtové hospodaření obce

Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

Stavební záležitosti

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Ve fondu je dochována ve větším celku pouze stavební dokumentace a písemnosti o pozemkovém vlastnictví obce. Ostatní skupiny nesou velkou torzovitost.

V. Záznam o vypracování inventáře

Fond uspořádal PhDr. Vladimír Kaiser v prozatímním inventárním soupisu, nově byl fond reinventarizován v roce 2017, inventář schválil PhDr. Vladimír Kaiser.

Literatura

- Zevrubný popis rozdělení země království Českého, Praha 1854, s. 271
- Seznam míst v království Českém, Praha 1886, s. 6
- Statistisches Gemeindelexikon der Čechoslovakischen Republik herausgegeben vom statistischen Staatsamte auf Grund der Volkszählung vom 15. Februar 1921, I. Böhmen, Praha 1921, s. 185
- Statistisches Gemeindelexikon der Čechoslovakischen Republik auf Grund der Volkszählung vom 1. Dezember 1930, I. Land Böhmen, Praha 1935, s. 386
- Die Gemeinden des Reichsgaues Sudetenland vom 17. Mai 1939, Varnsdorf 1941, s. 6 – 7
- Heimatkunde des Bezirkes Aussig III/2, Ústí nad Labem 1931
- Kleine Ortskunde für den Stadt- und Landkreis Aussig, Ústí nad Labem 1944, s. 41
- K.Moissl, Der Bezirk Aussig, Aussig 1887, s. 347 – 348
- Der Steinbruch in der Wand, Beiträge zur Heimatkunde des Aussig – Karbitzer Bezirkes, Ústí nad Labem 1934, s. 40

<i>inv. č.</i>	<i>obsah</i>	<i>čas. rozsah</i>	<i>karton</i>
A. Předchůdci obecní samosprávy do roku 1850			
1	Kvitanice o přijetí 150 zl. Antonem Eckeltem od švagra Josepha Milta	1809	KT 2
2	Joseph Lehmann, rolník v Knínicích – různá potvrzení pro něj vydaná a od něj udělená – v právní věci poškození od Abrama Pollaka, spor s Johannem Fischerem, vojenským kordonistem	1790 – 1791	KT 2
B. Obecní úřad			
I. Úřední knihy			
a) Knihy všeobecné správy obce			
3	Pamětní kniha obce (Gedenkbuch)	1920 – 1936	KT 1
b) Knihy správy obecního majetku			
4	Inventář pozemků a veřejného statku obce	1932	KT 1
c) Knihy evidence ve věcech spolupůsobení ve státních záležitostech			
<i>Knihy evidennce záložníků</i>			
5	Ohlašovací kniha pobytu vojáků v záloze v obci Knínice (Meldebuch über Aufenthalt Reserve-und Ersatzreserve-Mannschaften)	1932 – 1938	KT 1
<i>Parcelní protokoly</i>			
6	Parcelní protokol obce Knínice (Parzellenprotokoll)	1932	KT 1
II. Spisy			
a) Správa obecního majetku			
<i>Obecní pozemky</i>			
7	Kupní smlouva na pozemky patřící k domu čp. 12 manželů Leonarda a Anny Pergelt, nabyvatel – obec Knínice	1896	KT 2
8	Plán pozemkových parcel obce Knínice – vymezení hranic p.p.	1914	KT 2
9	Pozemnostní archy obecního majetku	1925, 1929	KT 2

	Rozpočtové hospodaření obce		
10	Přehled obecních příjmů a vydání za rok 1879	1880	KT 2
	b) Péče o bezpečnost a veřejný pořádek		
	Stavební záležitosti		
11	Rekonstrukce kaple	1896	KT 2
12	Různá stavební úpravy ve škole	1901, 1934 – 1935	KT 2
13	Obecní dům pro chudé – přístavba kůlny	1910	KT 2
14	Stavba vodní nádrže	1934	KT 2